

is represented as a headless trunk. Tv. explains it thus : अकाय दुःखाय चायते ; चा-उ ; केतुग्रहस्य उदयेन लोकोपव-वस्य शास्त्रप्रसिद्धिः ; e. g. उपश्रवाय लोकानां धूमकेतुरिवोत्थितः Ku. 2.32.

अकडमं, अकथं, चक्रं N. of a mystical circle (चक्र) or diagram with the letters of the alphabet, such as अ, क, उ, म, अ, क, थ, ह &c. written therein and used in determining the auspicious or inauspicious stars of a person ; (साहजगोपालमंत्रस्य-तंत्रोक्त-मंत्रग्रहणार्थ-तन्त्रमंत्राणां शुभाशुभाविचारोपयो-गौ चक्रवेदः Tv.)

अकथित a. 'Not told,' not otherwise mentioned by way of any of the other case-relations, such as अपादान &c ; a name given to the indirect (गौण) object governed by verbs like दुह, याच् &c.

अकनिष्ठ a. Not the youngest (such as eldest, middle) ; elder, superior. -**ष्टः** [अके वेदनिदारूपे पापे नि-ष्टा यस्य सः] N. of Buddha Gautama ; of a deified Buddhist saint (pl. in this latter sense.) -**Comp.** -**पः** (गः also) [अकारिष्ठान् बुद्धान् पातीति ; पा-क.] N. of Buddha, lord of Buddhists.

अकन्या [न. त.] No virgin, a maid that is not so any longer ; अकन्येति तु यः कन्यां भ्रूयात् द्वेषेण मानवः Ms. 8. 225. 6.

अकम्पन a. [न. त.] Not shaking. -**नः** N. of a Rākshasa.

अकंपित a. [न. त.] Unshaken, firm, resolute ; not tremulous. -**तः** N. of a Jaina or Buddha saint, a pupil of the last Tirthankāra (कंपितं बुद्धिबुद्ध्यालनं तत्रास्ति यस्य).

अकर a. [न. व.] 1 Handless, maimed. -2 Exempt from tax or duty. -3 [न. त.] Not doing or acting ; not disposed to work, ceasing from work. -**र** N. of a plant आमलकी, Emblic Myrobalan, Phyllanthus Emblica (अके दृक्षं सेवनात् लोकानां राति गृह्णाति नाशयतीति ; रा-क Tv.)

अकरणं [क्-भावे ल्यट् न. त.] Not doing, absence of action ; अकरणात् मंत्रकरणं श्रेयः ; cf. the English phrases "Something is better than nothing," "Better late than never". -**ण** a. [न. व.] 1 Not artificial, natural. -2. Devoid of all organs, epithet of the Supreme Spirit.

अकरणिः f. [नञ-क-आक्रोशे अनिः ; आक्रोशे नञि अनिः P. III. 3.112.] Failure, disappointment, non-accomplishment, mostly used in imprecations ; तस्याकरणिरिवास्तु Sk. may be he disappointed, or experience a failure !

अकर्ण a. [नास्ति कर्णे यस्य] 1 Devoid of ears ; deaf. -2 Destitute of Karma ; अनर्जुनमकर्यं वाजगदयेति निश्चितः Mb. -**र्णः** A serpent (तस्य चक्षुषेव श्रवणात्, hence also called चक्षुःश्रवाः)

अकर्ण्य a. [न. त.] Not fit for the ears ; not in the ears.

अकर्तन a. [कृत्-भावे ल्युट् न. त.] 1. Not cutting. -2 [कृत्-युच् न. व. ; उच्यस्यं फले कर्तितं शीलमस्य Tv.] Dwarfish.

अकर्तृ m. [न. त.] Not an agent ; अकर्तृरि च कारके P. III. 3.19 ; **गुरुषोऽकर्ता भोक्ता** Sānkhyā ; a subordinate agent ; **अन्वे-ता** an inferior or subordinate position.

अकर्मन् a. [न. व.] 1 Without work, idle ; inefficient. -2 Disqualified for performing the necessary rites, wicked, degraded ; **अकर्मन् इत्यु-र-भि नो** Rv. 10. 22. 8. -3 (Gram.) Intransitive, generally in this sense अकर्मक. -**नः** (मं). 1 Absence of work ; absence of necessary observances ; neglect of essential observances ; inaction ; **कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं बोद्धव्यं च विकर्मणः । अकर्मणश्च बोद्धव्यं महता कर्मणो गतिः** Bg. 4. 17, 18.

-2 An improper act ; crime, sin. -**Comp.** -**अन्वित** a. 1. unengaged, unoccupied, idle. 2. criminal. -**कृत्** a. free from action, or doing an improper act. -**भोगः** 1. enjoyment of freedom from the fruits of action. 2. renunciation of self-righteousness. -**शील** a. lazy, indolent.

अकर्मक a. [नास्ति कर्म यस्य व. कप्] Intransitive ; **फलव्यापारयोरेकनिष्ठतायामकर्मकः Hari ; (f) अकर्मकाः ; प्रसिद्धे-रथिवक्षातः कर्मणोऽकर्मिका क्रिया** *ibid.*

अकर्मय a. [न. त.] 1 Unable to work, inefficient, unfit for work. -2 Unfit to be done.

अकल a. [नास्ति कला अवशेषो यस्य] Not in parts, without parts, epithet of the Supreme Spirit.

अकल्क a. [नास्ति कल्को यत्र] 1 Free from sediment, pure. -2 Sinless. -**क्ता** Moonlight.

अकल्कता Honesty, integrity.

अकल्कन -**क** a. [नास्ति कल्कनं दंभः, कल्को वा यस्मिन्] Free from pride, humble, modest ; honest.

अकल्प a. [न. व.] 1 Uncontrolled, not subject to control or rules, unrestrained, unfettered. -2 Weak, unable. -3 Incomparable.

अकल्पित a. [न. त.] Not artificial or manufactured ; natural, genuine.

अकल्प्य a. [कलाम् साधुः कल्प्यः निरामयः न. त.] 1 Unwell, ill, indisposed. -2 [कल्पते इति कल्-यत् कल्प्ये मिथ्या-युतः ; न. त.] True ; (तं) अनर्नयदकल्प्यसंधौ बंधनागारं Dk. 31.

अकल्याण a. [न. त.] Inauspicious, unlucky. -**ण** Inauspiciousness, ill, evil, adversity.

अकथ-वा a. [न कथ्यते वर्ण्यते ; कृ-भा न. त.] Indescribable (अदर्शनीय) ; not contemptible, not bad ; **अरिः = कुन्ति-ता अरयो यस्य स कथारिः ; न कथारिः अ० ;** or यस्य शशबोत्पकुन्तिता वृचादयः ; or अकुन्तितं इत्यति ऐश्वर्यं प्राप्नोति.

अकवि a. Ved. Unwise, foolish.

अकस्मात् *ind.* [न कस्मात् किञ्चनकार-णाधीनत्वं यत्र अलक-स.] 1 Accidentally, suddenly, unexpectedly, all of a sudden ; **अकस्माद्गतुना सह विश्वासो न युक्तः** H. 1 coming by chance, an accidental visitor. -2 Without cause or ground, causelessly, in vain ; **नाकस्मात् चांडिली माता विक्रीणाति तिलैस्ति-लान्** Pt. 2. 65 ; **देव भर्तृदेव्यतां गतासि** Dk. 135 ; **नाकस्माद्ग्रथं वेदेत्** Y. 1.132 ; **अथ तु शिष्यकस्माद् द्वेष्टि नः पुत्रभांडे** Mv. 2. 44 ; **कथं त्वां त्यजेदकस्मात्पतिरायवृषभः** R. 14. 55, 73.

अकाण्ड a. [नास्ति कांडे अवसरः उचित-कालः यस्य] 1 Accidental, untoward, unexpected, sudden ; **अकांडपांडुरघन-प्रस्पर्धि** Mv. 5. 39 out of season ; **पुनरकांडविवर्तनशरुणः** U. 4. 15 ; **प्रचंड-कलहयोः** U. 6 ; **पतन्तु शिरस्थकांडयमवेड इवैष अजः** Māl. 5. 31 ; **भंशुरतां संसार-सुखानां** K. 172. -2 Destitute of stem or stock. -**Comp.** -**जात** a. Suddenly born or produced. -**पातः** unexpected occurrence ; **उपपत्ता के न लक्ष्मीर्दि-मोहयेत्** Ks. 5. 2. -**पातजात** a. dying as soon as born ; perishing soon after birth H. 4. 83. -**शूल** a sudden attack of colic.

अकांडे *adv.* Unexpectedly, all of a sudden, suddenly ; **इर्मांकरेण चर-णः क्षत इत्यकांडे तन्वी स्थिता कतिचि-देव पदानि गत्वा** S. 2. 12 ; **लज्जां वि-जित्य विनयं विनिवार्य धैर्यमुन्मथ्य मध-र-विवेकमकांड एव** Māl. 1. 18 unexpect-edly ; **नातस्तु तमकांड एव प्राणहरमप्रति-कारमुपह्वनालोचय** K. 33.

अकाम a. [नास्ति कामो यस्य] 1 Free from desire, affection, love ; **अकामस्य क्रिया कान्चिद्दृश्यते नेह कर्हिचित्** Ms. 2. 4 every thing is an act of his will. -2 Reluctant, unwilling ; **मां कन्यां** 4. 364 ; so **नाकामो शतुमर्हति**. -3 Unin-